

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 września 2017 r.

Pozycja 178

POSTANOWIENIE

z dnia 11 lipca 2017 r.

Sygn. akt Ts 210/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Henryk Cioch – przewodniczący i sprawozdawca
Zbigniew Jędrzejewski
Leon Kieres,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 grudnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej P.W.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, sporządzonej przez adwokata ustanowionego pełnomocnikiem z urzędu oraz wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 5 października 2016 r. (data nadania), P.W. (dalej: skarżący) zarzucił niezgodność art. 401 pkt 2 oraz art. 410 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.; dalej: k.p.c.) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego art. 401 pkt 2 k.p.c. narusza art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji, gdyż „zawęża bezzasadnie interpretację [pojęcia] »pozbawienia możliwości działania«”. Z kolei niezgodność z przywołanymi przepisami konstytucyjnymi art. 410 § 1 k.p.c. skarżący upatruje „w zakresie, w jakim [zaskarżony przepis] umożliwia przez sąd dokonanie oceny merytorycznej podstaw odrzucenia [skargi o wznowienie postępowania] na etapie badania formalnego skargi”.

2. Postanowieniem z 2 grudnia 2015 r. Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 1 *in fine* oraz art. 37 ust. 3 w związku z art. 50 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157; dalej: ustawa o TK z 2016 r.) – odmówił nadania dalszego biegu skardze z powodu niedopuszczalności orzekania.

2.1. W odniesieniu do zarzutu niekonstytucyjności art. 410 § 1 k.p.c. Trybunał stwierdził, że skarżący domagał się w istocie oceny zgodności z Konstytucją określonej wykładni tego przepisu na etapie jego stosowania przez sądy, a nie jego treści. Orzekający w sprawie skarżącego Sąd Okręgowy w P. – odwołując się do stanowiska sformułowanego przez Sąd

Najwyższy w postanowieniach z: 15 czerwca 2005 r., sygn. akt IV CZ 50/05 („Lex” nr 533865) oraz 4 września 2008 r., sygn. akt IV CZ 71/08 (OSNC-ZD 2009, nr 4, poz. 88) – uznał bowiem, że art. 410 § 1 k.p.c. stanowi umocowanie dla zbadania, czy okoliczności wskazywane w skardze o wznowienie postępowania cywilnego mogą nie tylko od strony formalnej odpowiadać przesłankom opisanym w art. 401-403 k.p.c., lecz również, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Należy jednak zauważyć, że pogląd o tym, co należy rozumieć przez badanie, czy skarga o wznowienie postępowania oparta została na ustawowej podstawie wznowienia, nie jest jednolity ani w orzecznictwie, ani w doktrynie.

W części judykatów – w ślad za powołanymi postanowieniami w sprawach IV CZ 50/05 oraz IV CZ 71/08 – prezentowane jest stanowisko, że badanie tej przesłanki dopuszczalności skargi nie ogranicza się do kontroli, czy wskazane w skardze okoliczności odpowiadają ustawowym podstawom wznowienia, ale obejmuje również ustalenie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Podobny pogląd przyjmuje część doktryny. Z kolei w innych orzeczeniach uznano, że ocena podstaw skargi o wznowienie postępowania na etapie wstępnym ogranicza się do ustalenia, czy skarżący wskazuje podstawę wznowienia, która odpowiada jednej z podanych w k.p.c. przyczyn uzasadniających żądanie wznowienia, nie zaś czy podstawa ta rzeczywiście istnieje. Pogląd ten aprobejuje część doktryny. Stanowisko prezentowane w orzeczeniach należących do drugiego nurtu akcentuje wyłącznie formalny charakter badania skargi na podstawie komentowanego przepisu. Dokonywana w jego granicach ocena, czy skarga została oparta na ustawowej podstawie, nie powinna wkraczać w merytoryczne badanie, czy wskazywane przez stronę uzasadnienie podstawy rzeczywiście uzasadnia wznowienie, lecz poprzestawać na zbadaniu, czy wskazana podstawa mieści się w zamkniętym katalogu podstaw i czy podane w skardze jako jej uzasadnienie okoliczności przystają do tej podstawy.

Tym samym merytoryczne rozpoznanie zarzutu skarżącego w przedmiocie konstytucyjności art. 410 § 1 k.p.c. byłoby w istocie orzeczeniem w sprawie aktu stosowania prawa, polegającym na rozstrzygnięciu rozbieżności interpretacyjnych w orzecznictwie sądowym (i w poglądach doktryny procesu cywilnego) przez Trybunał Konstytucyjny, który *de lege lata* nie ma do tego kompetencji, gdyż jest sądem prawa, a nie organem prowadzącym nadzór judykacyjny nad sądami.

2.2. W odniesieniu natomiast do zarzutu niekonstytucyjności art. 401 pkt 2 k.p.c. Trybunał stwierdził, że intencją skarżącego było w istocie doprowadzenie do skontrolowania przez sąd konstytucyjny, czy Sąd Okręgowy w P. w sposób prawidłowy ustalił brak istnienia przesłanek do wznowienia postępowania na podstawie zaskarżonego przepisu. Świadczyła o tym bezsprzecznie argumentacja przedstawiona na s. 5 uzasadnienia skargi konstytucyjnej.

2.3. Niezależnie od stwierdzonych wyżej samoistnych negatywnych przesłanek procesowych względem zaskarżonych przepisów Trybunał zauważył, że skarżący nie spełnił wymogu, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK z 2016 r. Uzasadnienie skargi konstytucyjnej, poza wymienieniem jako wzorców kontroli art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji, ograniczyło się bowiem do przedstawienia stanu faktycznego oraz luźnego przytoczenia treści powołanych przepisów konstytucyjnych wraz z krótkimi wyjątkami z uzasadnień dwóch orzeczeń Trybunału.

2.4. Odpis postanowienia Trybunału został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 8 grudnia 2016 r.

3. We wniesionym do Trybunału Konstytucyjnego 14 grudnia 2016 r. (data nadania) zażaleniu, sporządzonym przez adwokata ustanowionego pełnomocnikiem z urzędu, skarżąca

zarzuciła postanowieniu z 2 grudnia 2016 r. naruszenie art. 37 ust. 3 ustawy o TK z 2016 r. „poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i wydanie postanowienia o odmowie nadania skardze dalszego biegu w sytuacji, gdy nie zachodzą żadne przesłanki to uzasadniające, wynikające z tego przepisu, tj. skarga nie jest oczywiście bezzasadna i nie było sytuacji nieusunięcia braków w terminie, i pozbawienie skarżącego prawa do merytorycznego rozpoznania jego skargi”.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że Trybunał błędnie przyjął, iż w zakresie zarzutu niekonstytucyjności art. 410 § 1 k.p.c. skarga dotyczyła stosowania prawa w kontekście rozbieżności przy interpretacji tego przepisu, mających miejsce w judykaturze. Nieprawidłowe było również – zdaniem skarżącego – uznanie przez Trybunał, że zarzut niekonstytucyjności art. 401 pkt 2 k.p.c. w istocie stanowił krytykę postanowienia Sądu Okręgowego w P. z grudnia 2015 r. o odrzuceniu skargi skarżącego o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem tego sądu z marca 2015 r. Skarżący stwierdził ponadto, że uzasadnienie skargi konstytucyjnej spełniało wymogi określone w art. 48 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK z 2016 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W dniu 3 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK). Zgodnie zaś z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074; dalej: przepisy wprowadzające) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy o TK stosuje się przepisy tej ustawy.

2. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy o TK (poprzednio: art. 37 ust. 4 w związku z art. 50 ustawy o TK z 2016 r.) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 7 ustawy o TK; poprzednio: art. 26 ust. 1 pkt 3 lit. b w związku z art. 37 ust. 6 i 7 w związku z art. 50 ustawy o TK z 2016 r.).

3. Trybunał Konstytucyjny w obecnym składzie stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe.

4. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Z przytoczonego przepisu wynika, że – z woli ustrojodawcy – skarga konstytucyjna powinna odpowiadać warunkom merytorycznym i formalnym opisanym w ustawie zwykłej, czyli ustawie o TK (por. J. Trzcinski, uwaga 10. do art. 79 Konstytucji, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. L. Garlicki, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1999-2007). W myśl zaś art. 37 ust. 1 w związku z art. 50 ustawy o TK z 2016 r. (obowiązujących w dacie wniesienia analizowanej skargi konstytucyjnej) skarga podlegała wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym przez wyznaczonego sędziego Trybunału, który badał, czy odpowiadała ona określonym przez prawo wymogom.

4.1. Przesłanki dopuszczalności skargi konstytucyjnej nakreślone w przytoczonym wyżej art. 79 ust. 1 Konstytucji zostały uszczegółowione w obowiązujących w dacie wniesienia analizowanej skargi oraz wydania przez Trybunał postanowienia o odmowie nadania jej dalszego biegu art. 36 ust. 3 *a contrario* i art. 47-49 ustawy o TK z 2016 r. (odpowiedniki tych przepisów stanowią obecnie art. 61 ust. 4 *a contrario*, art. 77, art. 53 i art. 44 ustawy o TK).

4.2. W ramach wstępnej kontroli Trybunał ocenia skargę konstytucyjną z punktu widzenia przesłanki oczywistej bezzasadności (art. 37 ust. 3 *in principio* w związku z art. 50 ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK). Ustawowe kryterium zasadności skargi konstytucyjnej nakłada na Trybunał obowiązek badania na tym etapie postępowania, czy wolność lub prawo konstytucyjne, na które powołuje się skarżący, pozostaje w odpowiednim (adekwatnym) związku z przepisem aktu normatywnego, który został uczyniony przedmiotem zaskarżenia (zob. postanowienie TK z 11 kwietnia 2013 r., Ts 154/11, OTK ZU nr 2/B/2013, poz. 158). Jednocześnie Trybunał bada, czy w sprawie zachodziłaby podstawa do umorzenia postępowania ze względu na zbędność lub niedopuszczalność orzekania albo utratę mocy zaskarżonego przepisu w zakwestionowanym przez skarżącego zakresie (art. 40 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 59 ust. 1 pkt 2-4 w związku z art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy o TK; zob. postanowienia TK z: 13 grudnia 2010 r., Ts 103/09, OTK ZU nr 6/B/2010, poz. 439; 21 lutego 2014 r., Ts 210/13, OTK ZU nr 1/B/2014, poz. 78).

4.3. Rozpoznanie wstępne skargi konstytucyjnej w oparciu o przesłankę niedopuszczalności orzekania (art. 40 ust. 1 pkt 1 *in fine* ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 59 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy o TK) obejmuje badanie przez Trybunał w szczególności, czy: po pierwsze – została ona sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 48 ust. 1 ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 44 ust. 1 ustawy o TK); po drugie – wniesiono ją w przepisany terminie od daty otrzymania przez skarżącego ostatecznego orzeczenia lub innego orzeczenia o jego konstytucyjnych wolnościach lub prawach (art. 47 ust. 1 lub art. 49 ust. 2 zdanie drugie ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 77 ust. 1 lub art. 44 ust. 3 ustawy o TK); po trzecie – skarżący wyczerpał, o ile takie są przewidziane w ramach konkretnego postępowania, przysługujące mu zwykle środki zaskarżenia rozstrzygnięcia, z wydaniem którego wiąże swoje uprawnienie do wystąpienia ze skargą konstytucyjną (art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 47 ust. 1 ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 77 ust. 1 ustawy o TK); po czwarte – przedmiot zaskarżenia łączy się z rozstrzygnięciem, z wydaniem którego skarżący wywodzi swoje uprawnienie do wystąpienia ze skargą konstytucyjną (art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 48 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o TK); po piąte – wzorzec kontroli mieści się w hipotezie art. 79 ust. 1 Konstytucji; po szóste – sformułowany w *petitum* skargi zarzut został należycie uzasadniony (art. 48 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK z 2016 r.; obecnie: art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK). Podkreślenia wymaga, że wstępna kontrola skargi konstytucyjnej obejmuje każdą z wyżej wymienionych przesłanek z osobna (zob. postanowienie TK z 5 lipca 2013 r., Ts 85/12, OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 384).

4.4. Tymczasem skarżący w zażaleniu (zarzut sformułowany w *petitum*) podaje w wątpliwość legitymację Trybunału Konstytucyjnego, orzekającego w jednoosobowym składzie, do oceny dopuszczalności merytorycznego orzekania w sprawie zainicjowanej skargą konstytucyjną na etapie jej wstępnej kontroli. W związku z powyższym należy podkreślić, że w świetle przepisów, tak ustawy o TK z 2016 r., jak i obowiązującej ustawy o TK, niedopuszczenie do merytorycznego rozpoznania skargi (ze względu na oczywistą bezzasadność

podniesionych w niej zarzutów, jak również z powodu innych negatywnych przesłanek) stanowić ma jeden z celów badania prawidłowości tego środka prawnego, prowadzonego w ramach jego wstępnej kontroli. Kontrola ta realizowana jest w pierwszej kolejności przez wyznaczonego sędziego Trybunału Konstytucyjnego, którego rozstrzygnięcie podlega weryfikacji przez skład trzech sędziów Trybunału (w wyjątkowych przypadkach – przez TK w pełnym składzie), wywołanej zażaleniem na postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Nie ma zatem *de lege lata* żadnych podstaw prawnych dla zaprezentowanego w uzasadnieniu zażalenia relatywizowania przesłanek dopuszczalności skargi konstytucyjnej w zależności od etapu kontroli skargi, zwłaszcza zaś nakazu bardziej powściągliwego kwalifikowania sformułowanych w niej zarzutów w trakcie rozpoznawania skargi przez jednego sędziego Trybunału Konstytucyjnego (por. postanowienie TK z 18 lutego 2015 r., Ts 124/13, OTK ZU nr 1/B/2015, poz. 22).

4.5. Z tych też powodów sformułowany w *petitum* zażalenia zarzut naruszenia art. 37 ust. 3 ustawy o TK z 2016 r. przez Trybunał w zaskarżonym postanowieniu należało uznać za niezasadny.

5. Zarzut sformułowany odnośnie do odmowy nadania dalszego biegu skardze w zakresie badania konstytucyjności art. 410 § 1 k.p.c. jest niezasadny.

5.1. Trybunał przypomina, że przyjęty w art. 79 ust. 1 Konstytucji model skargi konstytucyjnej oznacza, iż zwraca się ona wyłącznie przeciwko ustawie lub innemu aktowi normatywnemu naruszającemu konstytucyjne wolności lub prawa skarżącego. Skarżący nie może więc kwestionować ostatecznego orzeczenia sądu czy też decyzji organu administracji publicznej. Skarga konstytucyjna ani wprost, ani pośrednio nie jest zatem nadzwyczajnym środkiem kontroli ostatecznych orzeczeń sądowych czy też ostatecznych rozstrzygnięć organów administracji publicznej. Skarga konstytucyjna jest bowiem „zawsze »skargą na przepis«, a nie na jego konkretne, wadliwe zastosowanie, nawet jeśli to prowadziłoby do niekonstytucyjnego skutku. Kontrola stosowania prawa przez sądy – choćby nawet błędnego – pozostaje poza kognicją Trybunału Konstytucyjnego” (postanowienie TK z 2 grudnia 2010 r., SK 11/10, OTK ZU nr 10/A/2010, poz. 131). W przypadku skargi konstytucyjnej przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego nie są akty stosowania prawa, a więc orzeczenia lub ostateczne decyzje, które zapadły w indywidualnych sprawach skarżących, lecz akty normatywne, na podstawie których rozstrzygnięcia te zostały wydane. Trybunał Konstytucyjny jest co do zasady powołany do orzekania w sprawach zgodności z Konstytucją aktów normatywnych, w celu wyeliminowania z systemu prawnego niekonstytucyjnych przepisów prawa. Trybunał Konstytucyjny jest „sądem prawa”, a nie „sądem faktów”, zatem nie należy do jego kompetencji kontrola prawidłowości ustaleń sądów czy też organów administracji publicznej rozstrzygających w indywidualnych sprawach (zob. postanowienie TK z 30 czerwca 2008 r., SK 15/07, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 99). Do kognicji Trybunału Konstytucyjnego nie należy więc rozpatrywanie zarzutów dotyczących wykładni dokonanej przez sąd, ani zarzutów błędnej subsumpcji stanu faktycznego dokonanej w wyroku, czy też wadliwości kierunku argumentacji wykorzystanej w ostatecznym orzeczeniu (zob. przywołane postanowienie TK z 2 grudnia 2010 r., SK 11/10). Stąd też niedopuszczalna jest skarga konstytucyjna na stosowanie prawa.

5.2. Trybunał w obecnym składzie podziela ustalenia dokonane w zaskarżonym postanowieniu z 2 grudnia 2016 r. odnośnie do niespełnienia przez skarżącego przesłanki formalnej, warunkującej dopuszczalność merytorycznego rozpoznania jej skargi konstytucyjnej. Sposób sformułowania zarzutu niekonstytucyjności art. 410 § 1 k.p.c. w *petitum* skargi kon-

stytucyjnej („w zakresie, w jakim [przepis ten] umożliwia przez sąd dokonanie oceny merytorycznej podstaw odrzucenia [skargi o wznowienie postępowania] na etapie badania formalnego skargi”), w kontekście stanowisk Sądu Najwyższego zajmowanych w poszczególnych dyktatach (zob. pkt 4 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia), wskazuje jednoznacznie, że przedmiotem skargi konstytucyjnej nie jest utrwalona, jednolita wykładnia sądowa przepisów (która w takim przypadku umożliwiałaby jej ocenę przez Trybunał Konstytucyjny w ramach hierarchicznej kontroli prawa – zob. np. postanowienie TK z 21 września 2005 r., SK 32/04, OTK ZU nr 8/A/2005, poz. 95), lecz wyłącznie zastosowana w sprawie skarżącego interpretacja prawa. Skarga konstytucyjna zwraca się zatem nie tyle przeciwko zakwestionowanemu przepisowi, ile przede wszystkim przeciwko jego wykładni przyjętej w ostatecznym orzeczeniu wydanym w sprawie skarżącego.

6. Także zarzut sformułowany odnośnie do odmowy nadania dalszego biegu skardze w zakresie badania konstytucyjności art. 401 pkt 2 k.p.c. jest niezasadny. Argumentacja skargi konstytucyjnej w odniesieniu do tego przepisu (s. 5), zresztą przytoczona *in extenso* w punkcie 5 uzasadnienia postanowienia z 2 grudnia 2016 r., wskazuje jednoznacznie, że skarżący kwestionował wyłącznie ustalenia Sądu Okręgowego w Poznaniu co do braku przesłanek warunkujących wznowienie postępowania, a nie zaskarżony przepis.

7. Trybunał stwierdza również, że w zaskarżonym postanowieniu prawidłowo ustalił, iż skarga konstytucyjna nie spełniała wymogów określonych w art. 48 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK z 2016 r.

W uzasadnieniu skargi skarżący poprzestał jedynie na: przedstawieniu argumentów świadczących o wyczerpaniu w jego sprawie drogi prawnej, w sposób skondensowany zreferowaniu uzasadnienia wydanego w jego sprawie orzeczenia i wymienieniu konstytucyjnego prawa podmiotowego, którego naruszenie zarzucił w *petitum* skargi (s. 2-4), przedstawieniu stanu faktycznego sprawy (s. 4-5), zakwestionowaniu odrzucenia w jego sprawie skargi o wznowienie postępowania (s. 5), przytoczeniu treści art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz krótkiego fragmentu uzasadnienia wyroku TK w sprawie K 28/97 (s. 5-6), w trzech lakonicznych zdaniach zarzuceniu art. 410 § 1 k.p.c. naruszenia prawa do sądu (s. 6) oraz przytoczeniu treści art. 2 Konstytucji wraz krótkim cytatem z uzasadnienia wyroku TK w sprawie K 33/00 (s. 6), przy podsumowaniu powyższego stwierdzeniem, że „[w]ydaje się oczywistym, iż ogólnikowy art. 410 i art. 401 pkt 2 k.p.c. został ustanowiony z »przekroczeniem pewnego poziomu niejasności przepisów«, gdyż w zakresie niemal nieograniczonym pozostawia sądowi swobodę odnośnie [do] oddalenia wniesionej apelacji” (s. 6-7).

Z przedstawionych wyżej powodów – na podstawie art. 61 ust. 8 ustawy o TK – należało postanowić jak w sentencji.